

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 13C/94/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116205644
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Revický
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8116205644.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom Mgr. Petrom Revickým v právnej veci žalobcu: M. I., G.: X.X.XXXX, C. A. E. X, XXX XX O., zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o zdržanie sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov, takto

rozhodol:

U r č u j e , že dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 25.5.2015, k zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX z 25.5.2015 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, je neplatná .

Žalobca m á n á r o k voči žalovanému na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou zo dňa 16.2.2016 doručenou súdu 18.3.2016 sa žalobca domáhal, aby súd vydal rozsudok, ktorým by žalovanému uložil povinnosť zdržať sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX, z 25.5.2015, k zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX, z 25.5.2015, uzavretej medzi žalobcom a žalovaným, na výkon zrážok zo mzdy, a nahradiť mu trovy konania. Žalobca v tomto podaní zároveň navrhol, aby súd vydal predbežné opatrenie, ktorým by žalovanému uložil povinnosť zdržať sa použitia tejto dohody o zrážkach zo mzdy do právoplatného skončenia veci samej a súčasne označenému zamestnávateľovi žalobcu povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa tejto dohody.

2. Žalobu odôvodnil tým, že napáda dohodu o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX, ktorú uzatvoril so žalovaným dňa 25.5.2015. So žalovaným mienil uzatvoriť úverovú zmluvu. Na získanie úveru mu boli predložené listiny a bolo mu povedané, že ak chce, aby mu bol úver poskytnutý, je potrebné predložené mu listiny podpísať. So žalovaným tak uzatvoril zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX, zo 25.5.2015. Až od svojho zamestnávateľa, ktorým je F., A..P.U.. O., C. A. XX, XXX XX O., T.: XX XXX XXX sa dozvedel, že dňa 25.5.2015 uzatvoril aj dohodu o zrážkach zo mzdy (iných príjmov). Dohoda o poskytovaní služieb č. XXXXXXXXXXXX, z 25.5.2015 k zmluve o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX, z 25.5.2015, v čl. II, v bode 2. obsahuje službu spočívajúcu v možnosti odkladu splátok úveru. O neprijateľnosti poplatku za službu spočívajúcu v možnosti odkladu splátok úveru, požadovaného žalovaným, už súdy rozhodli.

3. Žalobca ďalej uviedol, že dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) umožňuje žalovanému, aby od neho vymohol plnenia, ktoré sú plneniami z neprijateľných zmluvných podmienok, bez ich súdnej

kontroly, ako aj bez súdnej kontroly náležitostí úverovej zmluvy, absencia ktorých spôsobuje bezúročnosť a bezodplatnosť úveru. V súvislosti s Dohodou o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) mu nebolo nič bližšie vysvetlené. Samotné vyhotovenie Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) je typický formulár, z ktorého nevyplýva možnosť zmeny jeho textu, tak po obsahovej, ako aj formulárovej stránke. Aj keď je Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) uzavretá vo forme osobitnej listiny, nebol o jej dôsledkoch nijako poučený a nemal možnosť ju odmietnuť, ak chcel úver získať. Napriek skutočnosti, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by mu uložilo povinnosť plniť, zamestnávateľ je povinný vykonávať zrážky z jeho mzdy a nemá možnosť ich priamo zastaviť. Jeho zamestnávateľ je podľa zákona povinný vykonávať zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu. Veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje a to bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom. Chýba akákoľvek súdna kontrola spotrebiteľskej zmluvy z toho hľadiska, či zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by podliehali ex offa súdnej kontrole. Aj keby dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) bola platná, tak podľa jeho názoru, vzhľadom na to, že ňou žalovaný chce bez súdnej kontroly získať aj plnenie zo zmluvnej podmienky, ktorej neprijateľnosť už bola súdmi vyslovená a nezohľadňuje absenciu povinných náležitostí úverovej zmluvy, ob stojí jeho návrh, aby bol žalovaný povinný zdržať sa použitia takejto Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov).

4. Súd prvého stupňa návrh na nariadenie predbežného opatrenia pre neurčitosť a nedostatok právnych dôvodov povinnosti vo veci samej (z čoho, v akom rozsahu a do kedy by zabezpečovaná povinnosť „zdržať sa použitia“ označenej dohody mala vyplývať) zamietol, odvolací súd však jeho uznesenie zmenil a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel. Úlohou súdu prvého stupňa následne zostalo rozhodnúť už len vo veci samej, pri ktorej však súd v nadväznosti na vydané neodkladné opatrenie už vychádzal nie len z formulácie petítu podanej žaloby, ale aj z celého jej obsahu a zmyslu.

5. Podľa § 124 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „CSP“) každé podanie sa posudzuje podľa jeho obsahu.

Podľa § 127 ods. 1 písm. d) CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie čo sa ním sleduje.

Podľa § 129 ods. 1 CSP ak ide o podanie vo veci samej alebo návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia, z ktorého nie je zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje, alebo ide o podanie neúplné alebo nezrozumiteľné, súd vyzve toho, kto podanie urobil, aby podanie doplnil alebo opravil v lehote, ktorá nemôže byť kratšia ako desať dní.

Podľa § 131 CSP žaloba je procesný úkon, ktorým sa uplatňuje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva.

Podľa § 132 ods. 1 CSP v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

Podľa § 137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o

- a) splnení povinnosti,
- b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu,
- c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
- d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa čl. 4 ods. 1 a 2 CSP ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci. Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon, tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít

6. Nárok uplatnený žalobou je charakterizovaný opísaním skutkových okolností, ktorými žalobca svoj nárok odôvodňuje, a skutkovým základom opísaným v žalobe v spojení so žalobným petitom je potom vymedzený základ nároku uplatneného žalobou, ktorý je predmetom konania. Predmet konania teda určujú opísané skutkové okolnosti a žalobný návrh tak, aby bolo zrejmé o čom a na akom základe má súd rozhodnúť, pričom právna kvalifikácia nie je povinná, a i keď je v žalobe uvedená, nie je pre súd záväzná.

7. Najdôležitejšou obsahovou náležitosťou žaloby je žalobný návrh (petit). V ňom žalobca uvádza, ako by podľa jeho želania mal súd rozhodnúť, resp. ako by mal znieť výrok jeho rozsudku. Ním zároveň stanovuje rozsah požadovanej súdnej ochrany a určuje súdu medze toho, o čom a ako má rozhodnúť. Pretože v podstate ide o návrh súdneho výroku, kladie zákon na formuláciu petitu určité požiadavky, rešpektovaním ktorých sa zabezpečuje presnosť a určitosť výrokov rozsudkov. Presný a určitý petit je síce pre súd rámcom rozhodovania, z ktorého nesmie vybočiť a ktorý môže prekročiť len v taxatívne vymedzených prípadoch (teraz § 216 ods. 2 CSP), to však v plnom rozsahu platí len z hľadiska obsahu petitu a podstaty zmyslu toho, čoho sa žalobca v konaní domáha. V žiadnom prípade to ale neznamená, že by súd pri svojom rozhodovaní bol do najmenších podrobností viazaný výrazovými prostriedkami použitými v texte petitu alebo jeho doslovným znením (vrátane slov, slovných spojení, ba dokonca aj eventuálnych gramatických chýb) a že by sa prípadnou odlišnou formuláciou výroku svojho rozhodnutia, než zodpovedá doslovnému zneniu žalobného petitu, dopúšťal procesnej vady. Naopak tam, kde je to potrebné, je dokonca povinnosťou súdu upraviť formulačne petit žaloby tak, aby zodpovedal objektívnemu hmotnému právu a aby jeho formulácia zodpovedala dovoleným spôsobom výkonu rozhodnutia.

8. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 79 ods. 1 (pozn. súdu: teraz § 131 a 132 CSP) nevyžaduje, aby žalobca po stránke formálnej do najmenších podrobností formuloval návrh budúceho výroku súdneho rozhodnutia. Z jeho doslovného znenia je zrejmé, že za postačujúce považuje, ak žalobca v žalobe vyjadří podstatu (zmysel) toho, čoho sa v konaní na základe opísaného skutkového stavu domáha (pozn. súdu: obdobne v súčasnosti ust. § 129 ods. 1 CSP z hľadiska úplnosti podania vo veci samej alebo návrhu na naradenie neodkladného opatrenia požaduje len, aby bolo zrejmé, čo sa ním sleduje). Petit žaloby, tak ako ho žalobcovia formulovali, je súd povinný posudzovať čisto z hľadiska obsahového. Súd do výroku svojho rozhodnutia nemusí prevziať doslovne žalobcom naformulovaný petit žaloby, môže v ňom vykonať také zásahy, ktoré zachovávajú podstatu petitu a nemenia jeho zmysel (rozsudok Najvyššieho súdu SR 3Cdo/219/2007 z 30. júla 2008).

9. Zákon pritom pre žalobu nepredpisuje prísne formálne náležitosti z hľadiska jej úpravy a striktného odlíšenia skutkový tvrdení a vyjadrenia toho, čoho sa žalobca domáha (žalobného návrhu), a preto aj pri jej posudzovaní treba vždy vychádzať z celého jej obsahu, ktorý je v nej nepochybne vyjadrený, a ktorý tak celkovo určuje predmet konania a to, čo žalobca sleduje a čoho sa domáha.

10. Vzhľadom na to, že sporové konanie je ovládané dispozičnou zásadou (súd je viazaný žalobou, teda tým, ako žalobca vymedzil predmet konania), je nárok uplatnený žalobou vymedzený opísaním rozhodujúcich skutkových okolností a žalobným návrhom (petitom), pričom právna kvalifikácia nároku, i keď je v žalobe uvedená, nie je pre súd záväzná. Súd je preto pri rozhodovaní viazaný nie tým, ako účastník konania skutkový stav právne posudzuje, ale tzv. skutkom, ako bol vymedzený v žalobe; iba pokiaľ by priznal plnenie z iného skutkového základu, než ako bol žalobcom vymedzený a na ktorého základe požaduje plnenie uvedené v žalobnom petite, rozhodol by súd o inom nároku, než ako ho žalobca urobil predmetom konania (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 1934/2001, publikovaný v: Sbíрка soudních rozhodnutí a stanovisek, R 78/2004).

11. Možno povedať, že v danom prípade žaloba neoplýva precíznosťou, najmä čo sa týka výrazových prostriedkov, ktorými žalobca vyjadruje čo sleduje a čoho sa domáha (najmä výraz zdržať sa „použitia dohody“, a to predovšetkým z hľadiska obsahu pojmu „použitie“, ktorého sa má žalovaný v súvislosti s dohodou zdržať, a ktorý v tomto kontexte nielen že nemá legálnu definíciu, ale ani všeobecne zaužívaný konkrétny právny obsah). Z celého jej obsahu a popisovaného skutku je však zrejmé, že žalobca v tomto súdnom konaní sleduje a domáha sa súdnej ochrany toho, aby žalovaný v žiadnom rozsahu (absolútne) po neobmedzený čas (navždy) nijako nikdy neuplatňoval označenú dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorú „žalobou napáda“, teda v zmysle ust. § 137 CSP ekvivalentne aby sa rozhodlo o tom, že žalovaný nemá právo na zrážky zo mzdy, resp. že dohoda o zrážkach je neplatná. Slová o povinnosti zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy, ktorú žalobca napáda, treba v kontexte žaloby považovať za vyjadrovací spôsob, ktorým sa má na mysli rozhodnutie o tom, že žalovaný nemá právo na zrážky zo mzdy (z hľadiska abstrahovania predmetu konania podobne porovnaj rozsudok NS SR, sp. zn. 1 Cdo 11/97, R 6/1999 - podľa ktorého slová "určenie hranice" treba považovať za vyjadrovací spôsob, ktorým tak účastníci, ako aj súd, majú na mysli určenie, ktorá časť zo spornej plochy v prírode, ktorému z vlastníkov susedných pozemkov patrí.)

12. Uplatnený nárok pritom žalobca odvodzuje z toho, že žalovaný ako veriteľ výšky dlhu (zabezpečeného dohodou) sám jednostranne diktuje, a „aj keby dohoda o zrážkach zo mzdy bola platná“ vzhľadom na to, že ňou žalovaný chce získať plnenie zo zmluvnej podmienky, ktorej neprijateľnosť už bola súdmi vyslovená a nezohľadňuje absenciu povinných zmluvných náležitostí, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, obstojí jeho návrh.

13. Žalovaný so žalobou nesúhlasil. Namietal, že žalobca ako záujemca o úver bol poučený o tom, že dohodu o zrážkach zo mzdy nie je povinný uzavrieť, že nejde o podmienku pre poskytnutie úveru alebo samotné uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a že bol poučený aj o tom, čo je dôsledkom uzavretia dohody o zrážkach zo mzdy. Pokiaľ ide o námietku jednostranného diktovania výšky dlhu veriteľom žalovaný uviedol, že zákon presne stanovuje, aká suma môže byť zrazená na základe výkonu zrážok, resp. aká čiastka musí dlžníkovi byť ponechaná ako zostatok na zabezpečenie jeho základných životných potrieb (pozn. súdu: uvedené však hovorí len o výške mesačnej zrážky či nedotknuteľného mesačného zostatku, nie však o výške celkového dlhu zabezpečeného zrážkami, ktorého výšku podľa žalobcu „veriteľ jednostranne diktuje“). Žalovaný dodal, že dohoda o zrážkach zo mzdy je zákonný spôsob zabezpečenia pohľadávky. Žalobu navrhol zamietnuť.

14. Súd sa oboznámil so žalobou a všetkými prostriedkami procesného útoku a obrany, ktoré strany sporu počas konania uplatnili, vykonal dokazovanie všetkými predloženými listinnými dôkazmi, ktorých odpis bol stranám sporu v priebehu konania doručený (a preto ich na pojednávaní osobitne nečítal, viď § 204 CSP), a na základe zhodných (resp. nepopretých) tvrdení rozhodujúcich skutočností (§ 132 ods. 1, § 151 a § 186 ods. 2 CSP) a vykonaných dôkazov si osvojil základný skutkový stav tak (v rozsahu a obsahovej zhode s tým) ako ho vo svojich podaniach a prednesoch uviedli strany (viď body 2. a 13. tohto odôvodnenia), keďže nimi prednesené skutkové tvrdenia (nie ich právne zhodnotenie) nikto nespochybnil, a ani súd nemal žiadny dôvod pochybovať o ich pravdivosti (viď primerane § 151 ods. 1 a § 186 ods. 2 CSP), a sporný nebol.

15. Okrem týchto skutočností (uvedených stranami) súd z písomného vyhotovenia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zistil, že v tejto dohode, vyhotovenej na predtlačenom formulári žalovaného, je v rámci predtlačeneho textu v predposlednom odseku, spolu s viacerými inými predtlačenými vyhláseniami klienta (žalobcu), bez zrejmej možnosti ich vylúčenia alebo úpravy (tak aby zostal zachovaný ostatný text dohody), v článku IV. uvedený tento text: „Spoločnosť bude mať (má) voči dlžníkovi pohľadávku, ktorá vznikne tým, že spoločnosť poskytne dlžníkovi na základe zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX čiastku vo výške 1500,- Eur. ... Pohľadávky spoločnosti voči dlžníkovi zabezpečené touto dohodou sú tvorené úverom vrátane všetkých prípadných revolvingov poskytnutých dlžníkovi, príslušenstvom úveru (revolvingu/gov), nákladmi, ktoré spoločnosti preukázateľne vznikli v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok voči dlžníkovi a ďalšími prípadnými pohľadávkami spoločnosti voči dlžníkovi, ktoré vyplynú/vzniknú na základe alebo v súvislosti so zmluvou alebo jej prípadnými dodatkami.“ Z tejto dohody však nie je vôbec zrejmé, aká celková pohľadávka a najmä v akej konkrétnej výške, prípadne podľa akého konkrétneho výpočtu jej výšky (tak aby bolo možné ju v celom rozsahu podľa tejto dohody identifikovať a overiť jej výpočet), by mala byť touto dohodou zabezpečená.

16. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

17. Podľa § 551 ods. 1 OZ uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

18. Podľa § 853 ods. 1 OZ občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

19. Podľa § 151b ods. 2 OZ v zmluve o zriadení záložného práva sa určí pohľadávka, ktorá sa záložným právom zabezpečuje, a záloh.

20. Podľa § 151b ods. 3 OZ v zmluve o zriadení záložného práva sa určí najvyššia hodnota istiny, do ktorej sa pohľadávka zabezpečuje, ak zmluva o zriadení záložného práva neurčuje hodnotu zabezpečenej pohľadávky.

21. Podľa § 151c ods. 1 OZ záložným právom možno zabezpečiť peňažnú pohľadávku, ako aj nepeňažnú pohľadávku, ktorej hodnota je určitá alebo kedykoľvek počas trvania záložného práva určiteľná.

22. Vzhľadom na určovací charakter žaloby sa súd najprv osobitne zaoberal otázkou naliehavého záujmu na pertraktovanom určení. Z obsahu žaloby je zrejmé, že žalobca sleduje vlastne to, aby súd rozhodol, že žalovaný nemá právo na zrážky zo mzdy podľa predloženej dohody (z dôvodu jej neplatnosti).

23. Zákon pre žalobu nepredpisuje prísne formálne náležitosti z hľadiska jej úpravy a striktného odlíšenia skutkový tvrdení a vyjadrenia toho, čoho sa žalobca domáha (žalobného návrhu), a preto aj pri jej posudzovaní treba vždy vychádzať z celého jej obsahu, ktorý je v nej nepochybne vyjadrený, a ktorý tak celkovo určuje predmet konania a to, čo žalobca sleduje a čoho sa domáha. Žaloba je „procesný úkon strany, ktorý treba posudzovať ako každé podanie podľa obsahu. To znamená, že za žalobný nárok, teda predmet konania, nemožno považovať iba žalobný návrh, ale aj jeho skutkové odôvodnenie, čo spolu so žalobným návrhom vymedzuje predmet žaloby“ (Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 487). „Súd napriek nesprávnej formulácii petitu (pozn. súdu: napr. aj pri posúdení či ide o určenie právnej skutočnosti, alebo o určenie, či tu právo je alebo nie je) môže v konaní pokračovať, ak je z obsahu žaloby zrejmé, čoho sa týka a čo sleduje. Súd je totiž viazaný obsahom žalobného petitu, nie jeho formuláciou“ (pozri tamtiež, s. 505).

24. Podmienkou procesnej prípustnosti žaloby podľa § 137 písm. c) CSP je pritom naliehavý právny záujem na požadovanom určení, ktorý vyplýva spravidla z toho, že právne postavenie žalobcu je bez tohto určenia ohrozené alebo neisté, a odstránenie stavu objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia, nemožno dosiahnuť iným vhodným spôsobom, a je zároveň naliehavo potrebné. V tomto prípade je pritom zrejmé, že žalovaný už predložil zamestnávateľovi žalobcu dohodu o zrážkach zo mzdy, ktorú by mal tento rešpektovať, teda že mu bezprostredne hrozia zrážky zo mzdy, a že žalobca okrem tejto žaloby, pokiaľ s tým nesúhlasí, nemá inú možnosť ako zabrániť tomu, aby si žalovaný bez ingerencie súdu vymohol plnenie, na ktoré podľa neho právo nemá (žalobca len na základe vlastného uváženia nedostatku práva žalovaného na zrážky zo mzdy ich úhradu ukončiť nemôže).

25. Každý má pritom právo na potrebnú právnu ochranu, a to už v čase reálneho ohrozenia svojich konkrétnych hmotných práv (ak nejde len o tzv. „akademický“ spor), a nie je tak povinný strpieť reálny zásah do svojich majetkových práv, ktorý považuje za neoprávnený, a domáhať sa nápravy až potom. Vzhľadom na to mal teda súd za to, že naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom rozhodnutí na zabránenie zrážok v tomto prípade daný je.

26. Pokiaľ ide pritom o posúdenie podstatnej otázky, ktorá bola predmetom tohto súdneho konania, súd dospel k záveru, že napadnutá dohoda o zrážka zo mzdy je neurčitá, a z toho dôvodu absolútne neplatná.

27. Dohoda o zrážkach zo mzdy predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Pre takúto dohodu platia všeobecné ustanovenia o právnych úkonoch. Musí obsahovať označenie pohľadávky o uspokojenie ktorej ide, a výšku dohodnutých zrážok. Uvedené náležitosti však predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy neobsahuje, keď neobsahuje predovšetkým výšku pohľadávky, ktorá by mala byť zabezpečená, a nepriamo by mohli byť zrejmé len možné spôsoby jej vzniku. V zmysle jej článku IV. by totiž táto dohoda okrem úveru a prípadných (ďalších) revolvingov, mala zabezpečovať neurčito aj ich príslušenstvo a náklady, ktoré spoločnosti vzniknú v súvislosti s vymáhaním uvedených pohľadávok spoločnosti voči dlžníkovi, a dokonca i ďalšie prípadné pohľadávky spoločnosti voči dlžníkovi, ktoré vyplynú/vzniknú na základe alebo v súvislosti so zmluvou.

Takéto vymedzenie zabezpečených pohľadávok je však zjavne neurčité, a teda neplatné. Malo by byť zrejme, že v súvislosti s určitosťou právnych úkonov (a teda i zabezpečovacích prostriedkov) musí byť v čase uzatvárania dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečená pohľadávka presne a úplne konkretizovaná, inak by dlžník nemohol platne prejaviť vôľu uspokojiť pohľadávku veriteľa prostredníctvom uvedeného zabezpečovacieho prostriedku. Podľa § 2 ods. 2 Občianskeho zákonníka v občiansko-právnych vzťahoch, vrátane zmluvných vzťahov, majú účastníci rovnaké postavenie. Veriteľ vo vzťahu k spotrebiteľovi nie je vo vzťahu nadriadenosti a neprislúcha mu právo jednostranne určovať aké pohľadávky a v akej výške, ktoré v budúcnosti vzniknú, sa budú realizovať formou zrážok zo mzdy v prospech veriteľa. Pri uzatváraní dohody dlžník musí viesť pohľadávku akého druhu zabezpečuje dohoda o zrážkach zo mzdy a v akej výške.

27. V danom prípade však predložená dohoda dostatočne nešpecifikuje zabezpečenú pohľadávku, a už vôbec ju nešpecifikuje určite a zrozumiteľne spôsobom umožňujúcim (podľa tejto dohody) jej nepochybne určenie vrátane jej výšky, teda hodnotu zabezpečených pohľadávky alebo presné pravidlá pre ich určenie, čo je v zmysle ust. § 551 ods. 1 OZ nevyhnutná obsahová náležitosť tohto právneho úkonu (dohody o zrážkach zo mzdy), s následkom jej absolútnej neplatnosti podľa § 37 ods. 1 OZ. Bez presného a konkrétneho určenia zabezpečovanej pohľadávky, umožňujúceho podľa dohody neskôr túto identifikovať a kedykoľvek určiť jej aktuálnu výšku (podobne ako to z pohľadu určitosti a vykonateľnosti, okrem zabezpečovacích prostriedkov, predpokladá napr. aj každý exekučný titul) totiž nie je možné posúdiť ani rozsah povinností vyplývajúcej z dohody o zrážkach zo mzdy (predmet) a vecnú súvislosť medzi dohodou zabezpečenou pohľadávkou a požadovanými zrážkami. Inými slovami, dohoda o zrážkach zo mzdy zabezpečuje (a môže zabezpečovať) iba presne určenú a dohodnutú pohľadávku, nie všeobecne akúkoľvek pohľadávku súvisiacu s predmetom dohody. To samozrejme nevylučuje aby dohoda zabezpečovala aj pohľadávku, ktorá ešte nie je splatná alebo vznikne v budúcnosti, aj táto pohľadávka však musí byť vymedzená (v dohode) určite a zrozumiteľne spôsobom umožňujúcim jej určenie (vyčíslenie) v tom ktorom čase. Z neurčitých právnych úkonov práva a im zodpovedajúce povinnosti nevznikajú.

28. Možno teda zhrnúť, že pri dvojstranných právnych úkonoch (ktorými dohody o zrážkach zo mzdy nepochybne sú) je obsah právneho úkonu, a práv a povinností z neho vyplývajúcich, určený vždy súhlasným prejavom vôle oboch strán, ktorý tak musí pokrývať všetky jeho zložky, vrátane jeho predmetu a určenia jeho rozsahu. Dohoda o zrážkach zo mzdy, ak má vyvolávať konkrétne právne účinky, preto nemôže byť rámcová (nemôže určovať neobmedzené zabezpečenie akýchkoľvek pohľadávok), a (minimálne v častiach, ktoré subsidiárne neurčuje právny predpis) musí určovať konkrétny rozsah práv a povinností z nej vyplývajúcich. Z ustanovenia § 551 ods. 1 OZ upravujúceho dohodu o zrážkach zo mzdy, ako aj z logiky a účelu tohto inštitútu, ktorý má vymedzovať vzájomné práva a povinnosti v situácii, keď sa dlžník na základe dohody vzdáva určitej časti svojich práv na budúcu mzdu v prospech zabezpečenia určitej pohľadávky (teda nie neobmedzene a neurčite, ale len do určitej výšky zabezpečovanej hodnoty) teda vyplýva, že táto pohľadávka musí byť vymedzená objektívne určite a zrozumiteľne tak, aby jej výška nebola závislá len od výkladu jednej strany (veriteľa), ale bola určená určitým a zrozumiteľným obsahom dohody o zrážkach zo mzdy (v opačnom prípade by sa tak dostávala do závislosti od výkladu jednej strany). Podľa názoru súdu je preto neprípustné, aby pohľadávky spoločnosti voči dlžníkovi zabezpečené touto dohodou, tak ako je tomu v tomto prípade, boli vymedzené všeobecne a neurčite. Takéto neurčité dojednanie je neplatné. Z jeho slovného znenia sa skutočne javí (bez uvedenia konkrétnej hodnoty alebo výšky zabezpečovanej pohľadávky), že veriteľ výšku dlhu zabezpečeného dohodou, podľa svojho dodatočného uváženia, sám jednostranne diktuje.

29. Vzhľadom na všetky tieto dôvody teda súd považoval žalobu za dôvodnú a určil neplatnosť napadnutej dohody o zrážkach zo mzdy tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

30. O náhrade trov konania súd rozhodoval v zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP, podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. Žalobca bol v konaní proti žalovanému úspešný v celom rozsahu, preto mu súd voči žalovanému priznal nárok na plnú náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie tohto práva v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.